

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 13 Mawrth, 2017 (A.M.)

PRESENNOL:	Y Cynghorydd R. Meirion Jones (Cadeirydd) Y Cynghorydd Gwilym O. Jones (Is-Gadeirydd) Y Cynghorwyr Jim Evans, Victor Hughes, Llinos Medi Huws, R. Llewelyn Jones, Peter Rogers Aelod Cyfetholedig: Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig)
WRTH LAW:	Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethiant a Thrawsnewid Prosesau Busnes) Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, y Gymuned a Gwella Gwasanaethau) Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad (GM) Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) Rheolwr Gweithrediadau Adnoddau Dynol (AR) Rheolwr Sgriwtini Dros Dro (AGD) Swyddog Pwyllgor (ATH)
YMDDIHEURIADAU:	Mrs Anest Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru), y Cynghorydd H. Eifion Jones (Aelod Portffolio ar gyfer Cyllid), y Cynghorydd Alwyn Rowlands (Aelod Portffolio ar gyfer Busnes y Cyngor)
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Ieuan Williams (Arweinydd)

1 YMDDIHEURIADAU

Nodwyd yr ymddiheuriadau am absenoldeb fel y rhestrir nhw uchod.

2 DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

3 DIWEDDARIADAU GAN Y CADEIRYDD A'R IS-GADEIRYDD

- Dywedodd y Cadeirydd ei fod wedi mynychu cyfarfod o'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol ar 8 Chwefror wedi iddo gael ei enwebu fel cynrychiolydd y Pwyllgor ar y Bwrdd hwnnw. 'Roedd nifer o faterion wedi cael sylw, gan gynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am y Cynllun Gweithredu ar gyfer Diogelu; y Fframwaith Llywodraethu ar gyfer Diogelu Corfforaethol; y Polisi ar gyfer defnyddio ataliaeth gorfforol, argaeledd adnoddau hyfforddi ar gyfer y pedwar maes blaenoriaeth allweddol sy'n cynnwys y rhaglen Prevent, caethwasiaeth fodern, cam-fanteisio'n rhywiol ar blant a cham-drin domestig, ynghyd â diweddariad ar y rhaglen ar gyfer ymweliadau Laming. Dywedodd y Cadeirydd wrth y Pwyllgor y gall fod yn sicr bod swyddogion yn mynd i'r afael â materion diogelu allweddol a'u bod yn cael sylw o fewn yr

Awdurdod. Os bydd unrhyw Aelod yn dymuno codi materion penodol, yna byddai croeso iddo / iddi eu trafod gyda'r Cadeirydd neu gellid ystyried eu cynnwys o fewn y Rhaglen Waith ar gyfer cyfarfod o'r Pwyllgor yn y dyfodol.

- Cadarnhaodd y Cadeirydd ei fod wedi cyflwyno barn Sgriwtini am y cynigion terfynol ar gyfer Cyllideb 2017/18 i'r Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 14 Chwefror, 2017.

4 COFNODION Y CYFARFODYDD A GYNHALIWDYD AR 6 CHWFROR, 2017

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar fore 6 Chwefror 2017 ac ar brynhawn 6 Chwefror, 2017 a chadarnhawyd eu bod yn gywir.

Yn codi o gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar fore 6 Chwefror, 2017 -

- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar y sefyllfa o ran cyhoeddi a chyflwyno adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ar reoli salwch / absenoldeb. Nododd y Pwyllgor ei fod wedi bod yn pwysu am i'r adroddiad gael ei gyhoeddi ers peth amser gan ei fod yn un pwysig yng nghydestun y Pwyllgor hwn ac o ystyried y flaenoriaeth a roddir gan yr Awdurdod i gyfraddau salwch fel maes ar gyfer ei wella. Cadarnhaodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, y Gymuned a Gwella Gwasanaethau) nad oedd yr adroddiad wedi dod i law a bod y mater yn cael ei ddilyn i fyny gyda Swyddfa Archwilio Cymru yn rheolaidd.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar yr arbedion effeithlonrwydd o £490k o ran costau cynorthwywyr dysgu neu arbedion eraill yn y cyllidebau a ddirprwyir i ysgolion yn 2018/19. Cadarnhaodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 fod gan ysgolion yr hyblygrwydd i ganfod arbedion effeithlonrwydd o £490k drwy ddulliau eraill oni fyddai'r arbedion hyn am gael eu gwneud trwy ostwng costau cynorthwywyr dysgu.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar yr amseru o ran cynnwys y Gwasanaeth Anabledd Dysgu fel un o'r pynciau ar gyfer y sesiwn frifio fisol i'r Aelodau. Cadarnhaodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad y rhaglennwyd y bydd y Gwasanaeth Anabledd Dysgu yn cael ei ystyried mewn sesiwn frifio i Aelodau ar 21 Mawrth, 2017.

CAM GWEITHREDU: Y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, y Gymuned a Gwella Gwasanaethau) i fynd ar drywydd yr adroddiad rheoli salwch gyda Swyddfa Archwilio Cymru.

5 MONITRO PERFFORMIAD - CERDYN SGORIO CORFFORAETHOL CHWARTER 3 2016/17

Cyflwynwyd i'r Pwyllgor i'w ystyried, adroddiad y Pennaeth Trawsnewid yn ymgorffori'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol sy'n nodi sefyllfa'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel yr amlinellwyd ac a gytunwyd rhwng yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth / y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol ar ddiwedd Chwarter 3 2016/17.

Adroddodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad ar y materion canlynol -

- Mewn perthynas â Rheoli Perfformiad, 'roedd llawer iawn o waith wedi'i wneud yn Chwarter 3 o ran gweithgarwch lliniaru. Adlewyrchir hyn yn y gwelliant a welir yn y sefyllfa, gyda mwyafrif y dangosyddion yn perfformio'n dda yn erbyn eu targedau. Fodd bynnag, mae 5 dangosydd yn tanberfformio ac yn dangos yn Ambr neu'n Goch yn erbyn eu targedau blynyddol; mae tri o'r rhain yn y Gwasanaethau Oedolion ac amlinellir nhw yn adran 2.1.3 o'r adroddiad; mae un dangosydd yn y Gwasanaethau Plant yn parhau i ddangos tanberfformiad o Chwarter 2 ac 'roedd y manylion i'w gweld yn adran 2.14. Mae un dangosydd newydd erbyn hyn yn dangos yn Ambr yn y Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd ac fe'i hamlinellir yn adran 2.1.5. Mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn cydnabod bod y meysydd hyn yn tanberfformio ac yn sicrhau bod mesurau priodol yn cael eu rhoi ar waith i liniaru yn erbyn risgiau sy'n codi ac i wella perfformiad.
- Mewn perthynas â Rheoli Pobl, mae cyfraddau salwch y Cyngor ar ddiwedd Chwarter 3 yn dangos gwelliant sylweddol (7.21 o ddiwrnodau o salwch am bob swyddog amser llawn cyfatebol (ALLC) o gymharu â'r llynedd (8.4 o ddiwrnodau salwch). Os bydd y duedd a

welwyd yn y ddwy flynedd ddiwethaf yn parhau, sef cyfraddau salwch uwch yn Chwarteri 3 a 4 nag yn Chwarteri 1 a 2, mae hyn yn dangos y bydd y canlyniadau a ragwelir erbyn diwedd y flwyddyn yn cyfateb i golli 10.5 o ddiwrnodau ar gyfer pob swyddog amser llawn cyfatebol oherwydd salwch. Fodd bynnag, os bydd y perfformiad cryf yn Chwarter 3 yn cael ei gynnal yn Chwarter 4, yna mae'n debygol y cyrhaeddir y targed o 10 diwrnod. Bydd yr Awdurdod yn gofyn am arweiniad pellach gan Swyddfa Archwilio Cymru o ran arferion da y mae wedi'u nodi mewn perthynas â rheoli lefelau salwch.

- Mae'r Gwasanaethau Plant wedi bod yn destun archwiliad gan AGGCC a bydd yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Panel Plant yn goruchwyllo gweithrediad y Cynllun Gwella sy'n deillio o'r arolygiad er mwyn mynd i'r afael â'r argymhellion a wnaed.
- Cynigir bod y prosesau o gasglu dangosyddion Addysg / Dysgu yn cael eu gwerthuso yn Chwarter 4 ac i mewn i'r flwyddyn ariannol newydd. Darparwyd cymorth ychwanegol fel bod modd gwneud hyn.

Ystyriodd y Pwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd a gwnaeth y pwyntiau canlynol -

- Nododd y Pwyllgor y targedau a fethwyd mewn perthynas â thri dangosydd yn y Gwasanaethau Oedolion a holodd a oedd capasiti staff yn ffactor yn y tanberfformiad. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad nad oedd y mesurau lliniaru yn dangos bod capasiti yn cael ei ystyried yn broblem, ac eithrio mewn perthynas â PM19 – cyfraddau oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75 oed neu'n hŷn - lle mae diffyg capasiti yn y sector gofal cartref yn ei gyfarwydd wedi cael effaith negyddol ar y DP. Dywedodd y Rheolwr Sgriwtini Dros Dro ei bod wedi cael gwybod gan y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fel a ganlyn -
 - LI / 118B - Canran y gofalwyr oedolion a oedd wedi gofyn am asesiad neu adolygiad ac a oedd wedi cael asesiad neu adolygiad yn ystod y flwyddyn. Mae'r Gwasanaeth wedi gwella perfformiad yn y DP hwn yn Chwarter 3 ac mae'n hyderus y bydd yn cyrraedd y targed yn Chwarter 4. Bydd y 30 neu ragor o gleientiaid a nodwyd fel rhai a oedd angen asesiad neu adolygiad wedi cael eu hasesu neu eu hadolygu cyn diwedd Chwarter 4.
 - PM18 - Canran yr ymholiadau amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn yr amserlenni statudol. Mae hwn yn ddangosydd newydd ar gyfer 2016/17 a gellir ystyried bod y targed yn un uchelgeisiol. Mae'r Gwasanaeth wedi nodi bod amseroedd ymchwilio gan asiantaethau partner yn cael effaith ar yr amserlenni a pherfformiad y dangosydd hwn. Mae'r mater hwn yn parhau i gael ei godi yn y cyfarfodydd grŵp strategol rhwng Gwynedd ac Ynys Môn ac er ei bod yn annhebygol y gellir cyrraedd y targed am y flwyddyn gwneir pob ymdrech i ddod mor agos â phosib iddo erbyn diwedd Ch4.
 - PM19 – Cyfraddau oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75 oed neu'n hŷn. Mae hwn yn ddangosydd newydd hefyd ac yn un uchelgeisiol. Mae cynllun trawsnewidiol ar waith i sicrhau mwy o gapasiti gofal cartref yn 2017.
- Nododd y Pwyllgor nad oedd y cynnydd yn y galw ac felly'r pwysau ar wasanaethau yn debygol o ysgafnhau yn y dyfodol rhagweladwy sy'n awgrymu y bydd yn fwyfwy anodd cwrdd â thargedau perfformiad heriol.
- Nododd y Pwyllgor yr argymhellir bod tanberfformiad ar ffurf dangosyddion coch neu ambr yn cael ei gydnabod a bod mesurau priodol yn cael eu rhoi ar waith ar gyfer gwella'r sefyllfa a'u bod yn cael eu cyflwyno i'r aelod portffolio perthnasol a'r bwrdd rheoli bob mis. Nododd y Pwyllgor bod diffyg eglurder o ran y trefniadau arfaethedig i adrodd ar faterion rheoli perfformiad, yn enwedig o ran diffinio'r rôl Sgriwtini a rôl y byrddau rheoli, yn ogystal â diffyg cyfeiriad at fewnbwn a rôl Sgriwtini mewn perthynas â sicrhau gwelliant parhaus. Dywedodd y Rheolwr Sgriwtini Dros Dro yr ysgogwyd trafodaeth rhwng Sgriwtini a'r Tîm Trawsnewid yn dilyn cyfarfod diwethaf y Pwyllgor, a hynny gyda golwg ar sicrhau gwell aliniad rhwng gwaith y Byrddau Trawsnewid / Rheoli a'r Pwyllgor Sgriwtini. Adroddir ar ganlyniad y gwaith hwn yn y trefniadau sgrwtini newydd a weithredir ar gyfer y weinyddiaeth newydd ym mis Mai, 2017.

- Nododd y Pwyllgor, mewn perthynas â Rheolaeth Ariannol, fod gorwariant o fewn gwasanaethau unigol. Nododd y Pwyllgor ymhellach nad oes unrhyw fecanwaith ar ffurf targedau fel y gall y Pwyllgor Sgriwtini fonitro gwariant o fewn gwasanaethau unigol.
- Nododd y Pwyllgor nad oes unrhyw dargedau wedi'u pennu ar gyfer nifer o ddangosyddion perfformiad sy'n golygu bod bylchau yn y wybodaeth ar y Cerdyn Sgorio. Os yw'r DP yn un newydd, dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad ei fod yn annhebygol o gynnwys targed gan nad oes unrhyw berfformiad hanesyddol y gellir seilio targed arno. Hefyd, mae rhai gweithgareddau, e.e. yr ymarfer Siopwr Dirgel yn digwydd ar adeg benodol yn ystod y flwyddyn, h.y. yn Chwarter 4. Fodd bynnag, gwneir ymdrech i lenwi'r Cerdyn Sgorio'n llawnach erbyn y chwarter nesaf.
- Holodd y Pwyllgor a oedd y targedau ar gyfer rhai dangosyddion e.e. DP 30 - nifer y bobl ifanc sy'n cymryd rhan mewn rhaglenni gweithgareddau datblygu chwaraeon / allgymorth - yn cael eu gosod ar lefel rhy isel. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad bod y targed ar gyfer y chwarter yn seiliedig ar berfformiad yn y flwyddyn flaenorol. Mae Gwasanaethau'n cael eu herio i sicrhau bod targedau yn realistig ac yn gyraeddadwy. Yn achos DP 30 mae'r targed wedi ei ostwng i adlewyrchu lleihad yn y ddarpariaeth.
- Nododd y Pwyllgor mewn perthynas â DP LCS / 002b sy'n dangos yn Ambr - nifer yr ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden yr awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn lle bydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol – fod anallu'r system i gofnodi'r holl ddefnyddwyr gwasanaeth (e.e. cwsmeriaid Debyd Uniongyrchol) yn golygu bod y ffigyrau cyfranogiad yn anghywir efallai a bod hynny wedyn yn arwain at ddata perfformiad a all fod yn gamarweiniol. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad bod y gwendid hwn yn cael sylw yn y mesur lliniaru fel y nodir ym mharagraff 2.2.5 yr adroddiad.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar berfformiad yr Awdurdod o ran cyfraddau casglu'r Dreth Gyngor o gymharu ag awdurdodau eraill. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 nad oedd gwahaniaeth mawr rhwng yr awdurdodau sy'n perfformio orau a'r awdurdodau sy'n perfformio waethaf o ran cyfraddau casglu mewn blwyddyn gydag Ynys Môn yn agos at y cyfartaledd er fod ei berfformiad o ran dyledion hŷn yn is na'r cyfartaledd. Fodd bynnag, gallai'r Awdurdod wella ei gyfraddau o ran casglu dyledion amrywiol ac fe adolygwyd y prosesau i'r perwyl. Gall bod oedi gyda chasglu rhai dyledion hyd nes y bydd eiddo'r cleient wedi ei werthu e.e. taliadau am leoliadau gofal preswyl ac mae hynny'n effeithio ar ddata perfformiad.
- Ers cyflwyno'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol fel cyfrwng i fonitro a gwerthuso perfformiad, nododd y Pwyllgor fod perfformiad wedi gwella ar y cyfan. 'Roedd y Pwyllgor yn arbennig yn croesawu'r gwelliant yn y lefelau absenoldeb salwch ac yn cydnabod ymrwymiad yr UDA a'r Adain Adnoddau Dynol, gyda chymorth y gwasanaethau, i fynd i'r afael â'r mater hwn. Dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad fod Dangosyddion Perfformiad a'r targedau cysylltiedig yn cael eu herio gan yr UDA, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol; mae hyn wedi arwain at well dealltwriaeth o berfformiad y gwasanaethau a phwyslais, o ganlyniad, ar gyflawni targedau. Fodd bynnag, mae angen gwneud mwy o waith i werthuso perfformiad yn fwy cyfannol ac felly os yw lefelau salwch yn uchel neu os yw gwasanaethau'n gorwario, mae angen i Aelodau fedru treiddio i lawr i'r rhesymau sydd y tu ôl i'r data.

Penderfynwyd -

- **Yn amodol ar egluro'r rôl Sgriwtini a rôl y byrddau rheoli (fel y cyfeirir ato ym mharagraff 1.3.1 o'r adroddiad) o ran monitro perfformiad a sicrhau gwelliant parhaus, nodi a derbyn y meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn llwyddo i sicrhau gwelliannau ynddynt fel y nodir ym mharagraffau 1.3.1 i 1.3.5 yr adroddiad.**
- **Derbyn a nodi'r mesurau lliniaru a amlinellwyd yn yr adroddiad ac ar lafar mewn perthynas â'r meysydd a nodwyd fel rhai sy'n tanberfformio.**

CAM GWEITHREDU: Rheolwr Sgriwtini Dros Dro i egluro, gyda'r Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad, rolau priodol y Byrddau Rheoli a'r Pwyllgor Sgriwtini mewn perthynas â monitro perfformiad a gwelliant parhaus.

6 MONITRO'R GYLLIDEB – CYLLIDEB REFENIW CHWARTER 3 2016/17

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Adnoddau a'r Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar gyfer trydydd chwarter 2016/17 ynghyd â'r sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn.

Adroddodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 mai'r sefyllfa ariannol gyffredinol a ragwelir yn Chwarter 3 ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17, gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a chronfa'r Dreth Gyngor, yw gorwariant o £16k a bod hynny'n welliant sylweddol o gymharu â'r sefyllfa a ragwelwyd yn ystod chwarter 2. Fodd bynnag, rhagwelir gorwariant o £756k (0.70%) ar wasanaethau erbyn 31 Mawrth, 2017, gyda'r amrywiadau mwyaf arwyddocaol yn digwydd yng nghyllidebau'r Adran Dysgu Gydol Oes a'r Gwasanaeth Gofal Cymdeithasol i Blant, lle rhagwelir gorwariant o £700k a £718k yn y drefn honno. Rhagwelir tanwariant ar gyllid cyfalaf o ganlyniad i gostau benthyca is gan fod yr Awdurdod wedi bod yn defnyddio arian dros ben ei hun yn hytrach na benthyca'n allanol ar y rhaglen gyfalaf. Hefyd, mae'r ffordd o rannu'r costau wedi ei diwygio fel bod y Cyfrif Refeniw Tai yn ysgwyddo cyfran uwch o daliadau llog gan leihau'r costau i Gronfa'r Cyngor. Mae'r newid hwn yn ceisio rhannu'r costau'n decach rhwng y Cyfrif Refeniw Tai a Chronfa'r Cyngor; nid yw'n cynyddu'r risg i'r Cynllun Busnes ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai sydd wedi'i baratoi ar y sail diwygiedig. Mae hyn wedi creu arbediad untro sydd wedi cyfrannu tuag at gyflawni cyllideb gytbwys yn 2016/17 ac fe'i cymerwyd i ystyriaeth wrth osod cyllideb 2017/8. Ni fydd y glustog hon ar gael yn 2017/18 ac felly gallai unrhyw orwariant gan wasanaethau yn ystod 2017/18 fod yn broblem. Er y gallai'r sefyllfa bresennol newid yn Chwarter 4 wrth i bwysau galwadau barhau yn y Gwasanaethau Plant ac yn sgil lleoliadau all-sirol arbenigol yn y Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes, oherwydd y bydd cyfnod y gaeaf a'r costau ychwanegol a all ddod yn ei sgil wedi pasio erbyn hynny, rhagwelir gorwariant bychan erbyn diwedd y flwyddyn a gellir defnyddio arian wrth gefn y Cyngor i'w gyllido.

Ystyriodd y Pwyllgor y wybodaeth a gwnaed y pwyntiau canlynol -

- Nododd y Pwyllgor y gorwariant yn y Gwasanaethau Plant, yn arbennig felly mewn perthynas â Phlant sy'n Derbyn Gofal, yn ogystal â'r gorwariant yn y Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes mewn perthynas â lleoliadau all-sirol arbenigol. Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar strategaeth liniaru'r Awdurdod i ddelio â'r pwysau ar y gwasanaethau hyn, yn enwedig mewn cyd-destun lle mae cyllidebau awdurdodau lleol yn gostwng flwyddyn ar ôl blwyddyn. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 fod y pwysau ar y cyllidebau gwasanaeth hyn yn broblem genedlaethol. Mae canlyniadau eraill o fewn y gyllideb gyffredinol wedi bod yn ffafriol ac felly llwyddwyd i leihau effaith gorwariant y gwasanaethau hyn. Fodd bynnag, bydd y pwysau ar y ddau wasanaeth hyn yn parhau a gallai waethygu oni bai y gellir rheoli'r galw. I'r perwyl hwnnw, buddsoddir mwy mewn gwasanaethau ataliol e.e. Tîm Trothwy Gofal yn y Gwasanaethau Plant i ddarparu ymyrraeth gynnar os oes ei angen er mwyn rhwystro achosion rhag gwaethygu a dod i mewn i'r system gofal statudol lawn lle mae'r costau'n uchel. Dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethiant a Thrawsnewid Prosesau Busnes) a'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol fod y costau sy'n gysylltiedig â Phlant sy'n Derbyn Gofal wedi sefydlogi dros y 6 i 9 mis diwethaf. Mae'r prif fater yn ymwneud â nifer fach o achosion sy'n cynnwys pobl ifanc yn eu harddegau sydd wedi bod ar gyrion y system ofal, sef pobl ifanc y gallai cwrdd â'u hanghenion arwain yn hawdd at orwariant ac y gallai'r canlyniad fod wedi bod yn wahanol iddynt pe byddid wedi ymyrryd yn gynt.
- Nododd y Pwyllgor mai dim ond 80.9% o'r arbedion sydd wedi eu cyflawni neu y credir y gellir eu cyflawni yn ystod y flwyddyn a bod hynny'n awgrymu bod cyfraniad arbedion i sicrhau cyllideb gytbwys wedi'i oramcangyfrif. Holodd y Pwyllgor felly ai rhywbeth ffordus oedd cyflawni cyllideb gytbwys yn 2016/17 oherwydd bod ffactorau eraill wedi gweithio o blaid yr Awdurdod; holodd y Pwyllgor hefyd a oedd cyflawni cyllideb gytbwys yn 2016/17 yn ddangosydd dibynadwy ynddo'i

hun o ran pa mor wydn yw cyllideb 2017/18 o gofio'r galw a'r pwysau parhaus ar gyllidebau gwasanaeth, yn enwedig cyllideb y Gwasanaethau Plant a'r gyllideb ar gyfer lleoliadau all-sirol yn y Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 bod gwasanaethau yn bennaf yn edrych ar y llinell waelod a'i bod yn anodd asesu sut y byddai sgrwintneiddio arbedion penodol yn gallu ychwanegu gwerth os yw gwasanaethau yn llwyddo i gydbwysu eu cyllidebau. Mae rhai ffactorau sydd y tu allan i reolaeth y gwasanaethau, e.e. grŵp o blant sydd angen lleoliadau addysgol all-sirol arbenigol yn dod i mewn i'r system yn Chwarter 3 gan achosi mater na allai'r Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes fod wedi ei ragweld na chynllunio ar ei gyfer. O safbwynt y Pwyllgor, dylai fedru cymryd sicrwydd o'r ffaith bod balans y Gronfa Gyffredinol yn cael ei gynnal ar lefel briodol a'i fod yn darparu hyblygrwydd a lliniariad mewn perthynas ag ymateb i bwysau cyllidebol.

Dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, y Gymuned a Gwella Gwasanaethau) fod y gwasanaethau hefyd yn gweithio i fynd i'r afael â'r heriau ariannol parhaus drwy adolygu trothwyon a thrwy edrych ar y ffordd y mae gwasanaethau'n cael eu darparu a'u comisiynu a thrwy drawsnewid y ffordd y mae rhai gwasanaethau'n cael eu darparu. Yn achos Gwasanaethau Plant a'r Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes, rhaid edrych ar y rhesymau dros gomisiynu lleoliadau all-sirol cost uchel er mwyn sefydlu a oes modd cwrdd ag anghenion defnyddwyr gwasanaeth yn effeithiol ac yn ddiogel mewn ffordd arall sy'n fwy effeithlon.

Penderfynwyd derbyn a nodi'r perfformiad ariannol ar ddiwedd Chwarter 3 fel y nodwyd yn adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151.

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

7 MONITRO'R GYLLIDEB - CYLLIDEB GYFALAF CHWARTER 3 2016/17

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Adnoddau a'r Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol y gyllideb gyfalaf ar gyfer trydydd chwarter blwyddyn ariannol 2016/17.

Adroddodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 ar y gwariant gwirioneddol hyd yma (£14m) yn erbyn cyllideb gyfalaf o £ 52.8m fel y nodir yn fanwl yn Nhabl 4.1 yr adroddiad. Cyfeiriodd y Swyddog at y prosiectau sydd â'r risgiau mwyaf sylweddol o ran cyllid Grant Cyfalaf fel y nodir yn adran 3.1.2 o'r adroddiad a rhoddodd y wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor ynghylch eu statws cyfredol.

Nododd y Pwyllgor y cynnydd a wnaed hyd yma a'r sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn.

Penderfynwyd nodi'r gwariant a'r derbyniadau hyd yma yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf.

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH

8 BLAENRAGLEN WAITH

Cyflwynwyd Blaenraglen Waith ddiweddaraf y Pwyllgor hyd at Ebrill, 2017 er gwybodaeth a sylwadau.

Gan nad oedd ond un mater ar raglen y Pwyllgor yn Ebrill 2017 adroddodd y Rheolwr Sgrwintini Dros Dro fod y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd wedi gofyn i'r Fforwm Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Sgrwintini ystyried eitemau i'w hystyried gan y Pwyllgor ym mis Ebrill.

Penderfynwyd derbyn a nodi'r Flaenraglen Waith ddiweddaraf.

CAM GWEITHREDU: Rheolwr Sgrwintini Dros Dro i gadarnhau a gynhelir cyfarfod ym mis Ebrill ai peidio yn dilyn cyfarfod Fforwm Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Sgrwintini.

Wrth ddod â busnes y cyfarfod i ben, diolchodd y Cadeirydd, ar ran ei gyd-Aelodau, i'r holl Swyddogion a oedd wedi rhoi arweiniad a chymorth i'r Pwyllgor yn ystod y flwyddyn.

**Y Cynghorydd R. Meirion Jones
Cadeirydd**

DRAFT